

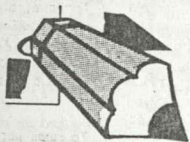
ΠΡΑΜΑΝΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΜΑΝΤΙΩΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Χρόνος 7ος
Αρ. Φύλλου 14
Νοέμβριος-Δεκέμβριος
-Ιανουάριος-
Γραφείο:
Βουτσινά 67B
Χολαργός
τηλ.: 6535808

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος το Δ.Σ. αποφάσισε την διοργάνωση του ετήσιου χορού της Αδελφότητας. Ο ΧΟΡΟΣ ΜΑΣ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΣΤΙΣ 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ ΗΜΕΡΑ ΣΑΒΒΑΤΟ στο κέντρο ΜΟΝΕΝΙΕΡ στην Πλατεία Αμερικής. Πιστεύουμε ότι το πλούσιο και προσεγμένο πρόγραμμα του κέντρου (Χ. Γαργανουράκης, Αθηναϊκή Κομπανία, Ε. Γιαννακάκη, Τ. Βέρα, κ.ά.) καθώς και οι προσπάθειες που καταβάλει το Δ.Σ. και η επιτροπή χορού θα συντελέσουν ώστε και ο φετινός χορός να ευχαριστήσει όλους και να μείνει αξέχαστος. Για πληροφορίες και για προσκλήσεις μπορείτε να τηλεφωνείτε στα μέλη του Δ.Σ. και στα μέλη της Επιτροπής χορού στα παρακάτω τηλέφωνα: Ροντογιάννης Νίκος: 6393867, Τόδουλος Γιάννης: 7643374, Μπαλιζώης Αποστόλης: 9340780, Λάμπρης Γιώργος: 2931030, Ρίζος Βασίλης: 8616778, Καλογήρου Σωτήρης: 321355, Δημοθεόδωρος Αριστείδης: 8321877, Γιαννουδάκη Ελένη: 2920224, Λιανός Θύμιος: 9424220, Σμύρης Γιάννης: 6446658.

Κυκλοφόρησε το ημερολόγιο της Αδελφότητας για το 1990. Περιέχει ωραίες φωτογραφίες από τα Πράμαντα και είναι απαραίτητο να μπει σε κάθε πραμαντιώτικο σπίτι. Τιμάται 500δρχ. Πληροφορίες στα μέλη του Δ.Σ.

ΤΖΑΚΙ ΣΤΟ ΣΤΕΚΙ ΜΟΥ

Το μαργαριτέριό μας, το στέκι μας, στολίστηκε ακόμα περισσότερο. Θέλοντας να δώσουμε πιο πολύ χρώμα στην αίσθησή μας αποφασίσαμε το χτίσιμο ενός τζακιού. Έτσι πάρθηκαν τα υλικά και ευγενικά προσέφεραν αφιλοκέρδως την εργασία τους δυο συγχωριανοί, ο Κωνσταντίνος Τραγουδάρας και ο Χρήστος Ζώνης. Χτίστηκε λοιπόν ένα ωραίο παραδοσιακό τζάκι που σε προκαλεί τις χειμερινές ημέρες να το ανάψεις και να κάτσεις πλάι του. Το Δ.Σ. ευχαριστεί θερμά τους δυο συγχωριανούς και καλεί όλους τους Πραμαντιώτες της Αθήνας να ζωντανεύουμε πιο πολύ το σπίτι μας.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΙΜΑΤΟΣ

Είναι γνωστό ότι η Αδελφότητα έχει ιδρύσει μια Τράπεζα Αίματος. Παρ' όλο που η ποσότητα αίματος που έχει μαζευτεί δεν είναι ακόμα αρκετή ήδη η Αδελφότητα διαθέτει 2 φιάλες αίμα σε συγκεκριμένη αναλογία νέου συγχωριανού μας. Καταδείχτηκε δηλαδή αμέσως η αναγκαιότητα ύπαρξης της Τράπεζας Αίματος και το πόσο αυτή πρέπει να μεγαλώσει. Κάνουμε για άλλη μια φορά έκκληση σε όλους τους Πραμαντιώτες, όπου κι αν βρίσκονται να γίνουν αιμοδότες και το αίμα που θα δώσουν να πιστώσει την Τράπεζα Αίματος της Αδελφότητας που έχει βάση το ΓΕΝΙΚΟ ΚΡΑΤΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΑΣ. Επίσης το Δ.Σ. θα διοργανώσει ημερίδα εθελοντικής αιμοδοσίας.

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΗ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΠΡΑΜΑΝΤΙΩΤΕΣ

Αν και η έκδοση αυτού του τεύχους πραγματοποιείται με κάποια καθυστέρηση η σύνταξη της εφημερίδας και η Αδελφότητα Πραμαντιωτών Αθήνας-Πειραιά σας εύχεται ολόγυχα το 1990 να περάσει γεμάτο υγεία, χαρά και δημιουργία.

Ευχόμαστε να πραγματοποιηθούν οι ευχές κι όλοι οι Πραμαντιώτες συντονισμένοι υπό την καθοδήγηση των Αδελφωτών να προβάλλουν πιο οργανωμένα και δημιουργικά τα αιτήματα μια από τις καλύτερες θέσεις στην ιεραρχία των τοπικών εφημερίδων της Ηπείρου. Χωρίς υπέρμετρες νότες αισιοδοξίας, με γνώση αυτού που κάνουμε για την εφημερίδα και σύνεση θα λέγαμε πως η ανταπόκριση των αναγνωστών για τα ΠΡΑΜΑΝΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ είναι ικανοποιητική.

Η ανανέωση που επιχειρήθηκε πέτυχε σε μεγάλο βαθμό κι αν στο αρχικό της στάδιο τρέκλιζε λίγο στη συνέχεια με την κατανόηση και υλική συμπαράσταση της Αδελφότητας Αθηνών βρήκε γρήγορα την ισορροπία της. Με το συγκινητικό πάθος αυτών που την γράφουν και το μεράκι τους, την καλή διάθεση του πρακτικού μας διεκπαιρωτή ΔΙΟΝΥΣΗ ΜΠΟΓΔΟΥ, τις συνδρομές ΟΛΩΝ σας και τη βοήθεια από τις υπόλοιπες Αδελφότητες δεν δάταν υπερβολή να πούμε πως μακροπρόθεσμα οι Πραμαντιώτες θα υπερηφανεύονται για το έντυπο δημιούργημά τους...

Ήδη οι συνδρομές διπλασιάστηκαν, οι αναγνώστες μας πολλαπλασιάστηκαν κι αρκετοί είναι οι συγχωριανοί μας που την ζητούν μ' ενδιαφέρον. Πρέπει όμως να εκφράσουμε κι ορισμένες απαιτήσεις που πηγάζουν από τις ανάγκες της εξέλιξης της εφημερίδας:

— Να μονιμοποιηθούν συνεργασίες με καινούργιους συνεργάτες και να οργανωθεί δίκτυο ανταποκριτών.

— Να φτάνει κάθε φύλλο έγκαιρα σ' όλους τους συνδρομητές και να μπαίνει απαραίτητα μέσα σε κάθε Πραμαντιώτικο σπίτι.

— Να καταχωρούνται στις σελίδες μας ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ υπόθεσης που αφορά τον καθένα μας.

— Να μας πάρει επιτέλους σοβαρά η Κοινότητα και όχι μόνο ν' απαντά στα ερωτήματα και τις προτάσεις που σχεδόν σε κάθε φύλλο απευθύνουμε προς αυτή αλλά και να μας ενισχύσει ποικιλοτρόπως.

Ίσως κάποιοι να παραπονιούνται ακόμα ότι δεν καλύπτουμε ειδησεογραφικά όλο το φάσμα των προβλημάτων, των ενδιαφερόντων και της ζωής των Πραμαντιωτών.

Έχουν δίκιο αλλά ας μην ξεχνούν πως η ρήση «συν Αθηνά και χείρα κίνει» πρέπει να βρει σ' αυτό το σημείο την ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ δυνατή εφαρμογή της. Τόχουμε γράψει και θα το γράψουμε ξανά:

Ο ΚΑΘΕ ΠΡΑΜΑΝΤΙΩΤΗΣ όπου δεν είναι «δυνάμει» συνεργάτης της εφημερίδας.

ΑΠ' αυτόν θάρρουν οι ειδήσεις, οι ιδέες, τα κείμενα, οι προτάσεις...

ΑΠΟ τους συγχωριανούς μας θα μάθουμε και θα γράψουμε για τα προβλήματα της υγείας, της ύδρευσης, των δρόμων, του πολιτισμού και της απασχόλησης στο χωριό...

ΑΠΟ τον νέο Πραμαντιώτη θα γνωριστούμε με την αθλητική ομάδα, τους πολιτιστικούς χώρους και την έμπνευσή του...

ΑΠΟ τη γυναίκα του χωριού και των συνοικισμών θα πάρουμε το υλικό για τον τρόπο που ζει και περνάει το χρόνο της...

ΑΠΟ τον κτηνοτρόφο τον ίδιο θα ενημερωθούμε για τα ζητήματα που χρονιά τώρα τον απασχολούν...

ΑΠΟ τους παράγοντες της Κοινότητας θα γίνουν γνωστά τα άμεσες προτεραιότητες θέματα που απασχολούν το πανέμορφο χωριό μας...

ΑΠΟ ΟΛΟΥΣ εν τέλει θα «γεμίσει» η στήλη των ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ στη έκτη σελίδα με τις γνώμες και σκέψεις που ο καθένας έχει καταθέσει...

Ο ΝΕΟΣ ΧΡΟΝΟΣ θα βρει ανανεωμένη την εφημερίδα αλλά και τον καθένα από μας - έτσι τουλάχιστον πιστεύουμε - για ν' αγωνιστούμε γεμάτοι παλμό και πατριωτισμό να δυναμώσουμε τα Πράμαντα σε κάθε επίπεδο και να στηρίζουμε πηδικά, δημοσιογραφικά και οικονομικά την μόνη φωνή προς τα έξω που διαδέχεται το χωριό: την εφημερίδα μας!

ΝΕΑ ΑΠ' ΤΟ ΧΩΡΙΟ

Γιάννενα, τιμητική εκδήλωση για τον χωριανό μας λογοτέχνη Βασίλη Κ. Μάργαρη. Έγινε παρουσίαση του λογοτεχνικού έργου του απ' τον πρόεδρο της Ηπειρωτικής Στέγης και ο κ. Μάργαρης διάβασε αποσπάσματα από το έργο του, ποιητικά και πεζά.

Είναι νομίζω πρώτο καθήκον και υποχρέωση του Κοινοτικού Συμβουλίου Πραμαντιωτών, η ενημέρωση του κοινού στις αποφάσεις που παίρνονται. Οι αποφάσεις ΔΕΝ είναι μυστικές, τα πρακτικά ΔΕΝ είναι απόρρητα. Έπρεπε σε κάθε φύλλο της εφημερίδας «Πραμαντιώτικα Νέα», μοναδικό όργανο επικοινωνίας και ενημέρωσης των απανταχού Πραμαντιωτών, να δημοσιεύονται πρωτοεξέλιδα τα πρακτικά με τις αποφάσεις του Κοινοτικού Συμβουλίου που θα στέλνονταν μερμένη της Κοινότητας στην εφημερίδα από τους χειρσόντες υποχρέωση ενημέρωσης του κοινού.

Ο αμαρτωλός δρόμος που διασχίζει το χωριό μας απ' άκρη σ' άκρη έχει περιέλθει σε απελπιστική κατάσταση. Εγ-

καταλειμμένα πάσης φύσεως υλικά και αντικείμενα, δεξιά κι αριστερά του οδοστρώματος, δημιουργούν δυσάρεστο θέαμα και δυσχεραίνουν τη διάβαση τόσο των πεζών όσο και των αυτοκινήτων. Τα χειρότερο όμως απ' όλα είναι το γεγονός της διαρροής, σε αρκετά σημεία, του οδοστρώματος από νερά που τώρα το χειμώνα παγώνουν και αποτελούν άκρως επικίνδυνη παγίδα για πεζούς και ενοχούμενους. Πέρασά αλλά κι εφέτος είχαμε απ' την αιτία αυτή μικροτραυματισμούς. Τι περιμένουν άραγε για να κάνουν κάτι οι αρμόδιοι;

Είναι νομίζω άμεση και επείγουσα η ανάγκη εκτελέσεως τεχνικών έργων στον δρόμο Πραμαντιωτών - Τσάπελα. Σε μερικά σημεία του δρόμου το έδαφος έχει διαβρωθεί και υποχωρήσει και το οδόστρωμα μεταβλήθηκε σε παγίδα. Με τις πρώτες βροχές ο δρόμος ίσως καταστεί αδιερχτός.

Τα κοινοτικά σφαγεία, παρά τις πλείστες διαμαρτυρίες όλων των κατοίκων, τις δεσμεύσεις και υποσχέσεις των αρμοδίων για απομάκρυνσή τους, παραμένουν εις πέσμα.

Άρχισε επιτέλους η ανέγερση του Κέντρου Υγείας Πραμαντιωτών. Η απόφαση ίδρύσής του υπήρξε η αφορμή αντεγκλίσεων και παλινωδιών επί έξι και πλέον χρόνια αλλά και κομματικών εκμεταλλεύσεων. Πριν λίγο καιρό το έργο της ανέγερσης του κτιρίου δημοπρατήθηκε και τώρα οι ανάδοχοι εργολάβοι εργάζονται πυρετωδώς. Το κτίριο οικοδομείται σε οικόπεδο κοντά στον Αη. Δημήτρη (στο παλιό αεροδρόμιο) - καλύπτοντας έκταση 750τ.μ. (1550 τ.μ. θα καλύψουν οι ισόγειοι χώροι και 200 τ.μ. ο όροφος).

Ευχή και επιθυμία όλων είναι να τελειώσει γρήγορα το έρ-

γο, να στελεχωθούν οι υπηρεσίες του, να εξοπλιστεί με τον κατάλληλο ιατρικό εξοπλισμό και να εξυπηρετήσει τους κατοίκους των Πραμαντιωτών και της γύρω περιοχής.

Χριστούγεννα με λίγο κόσμο εφέτος στο χωριό. Διατηρείται όμως το παραδοσιακό χρώμα έστω και ξεχωρισμένο. Τα κάλαντα, ο οικογενειακός εκκλησιασμός και τα Χριστουγεννιάτικα έθιμα διατηρούνται αναλλοίωτα όπως τα παραλάβαμε απ' τους προγόνους μας.

Απ' την Ηπειρωτική Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών οργανώθηκε πριν λίγο καιρό στα

ΠΡΟΦΗΤΕΥΟΥΜΕ ΤΗΝ ΘΕΑ
ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙ
ΝΩΣ ΗΟΣ Η
ΚΥΦΟΤΟΝΗΤΣ ΗΟΣ

Ποίηση μεστή φυσιολατρική και κοινωνικών μνημάτων - Έργο πλασμένο από την φύση και τον άνθρωπο.

Ο πραγματώτης λογοτέχνης Νίκος Καρτζένης δίνει το δικό τους στίγμα μέσα από την εφημερίδα μας.

Π.Ν.: Κύριε Καρτζένη, περιγράψτε μας το αντικείμενο των μελετών σας αλλά και τις πηγές έμπνευσής του έργου σας.

Ν.Κ.: Θα μπορούσα να πω πως η λογοτεχνία και κυρίως η ποίηση αφ' ενός και η λαογραφία αφ' ετέρου σε λιγότερη βέβαια και περιορισμένη έκταση, αποτελούν το αντικείμενο των ενδιαφερόντων μου. Οι πηγές της έμπνευσής μου είναι τα διώματά μου από το περιβάλλον στο οποίο έζησα και μεγάλωσα.

Συγκεκριμένα **τα ποιήματά μου** μπορούν να διακριθούν σε δυο κατηγορίες: **Τα φυσιολατρικά-περιγραφικά και τα κοινωνικά.**

Στα πρώτα είμαι βαθιά επηρεασμένος από τις φυσικές καλλονές τις οποίες περιγράφουν γιατί έζησα όλα τα χρόνια μου κοντά στη φύση κι ακόμα εξακολουθεί να με συγκινεί όπως στα πρώτα χρόνια της νότης μου. Στη δεύτερη κατηγορία ποιημάτων μου δέχτηκα ερεθίσματα από γεγονότα της καθημερινής ζωής τοπικού ή παγκόσμιου ενδιαφέροντος: η κοινωνική αδικία, η ειρήνη, ο πόλεμος, η αδυναμία του ανθρώπου μπροστά στις φυσικές δυνάμεις, η κρατική βία, η συνύπαρξη των λαών, οι ήμερες οικογενειακές στιγμές, τα παιδιά στα παιχνίδια τους που αποτελούν κοινούς τόπους για πολλούς ποιητές, είναι θέματα με τα οποία καταπιόσθηκα κι εγώ.

Στο λαογραφικό τομέα είμαι έντονα επηρεασμένος από τα παιδικά μου διώματα, τα διώματα των απλών ανθρώπων του μόχθου, των αγροτών κυρίως, τα διώματα της οικογένειάς μου και των πειρωτών νομάδων κτηνοτρόφων τη ζωή, την οποία και φιλοδοξώ να καταγράψω, όντας ο ίδιος γέννημα και δρέμμα νομαδικής κτηνοτροφικής οικογένειας. Η σκληρή, σπέρμηνη αλλά και ρομαντική και γεμάτη ανδρική ζεστασιά ζωή των κτηνοτρόφων από τα χρόνια της Τουρκικής σκλαβιάς μέχρι τη δεκαετία του 1960 περιγράφεται στα γραπτά μου.

Π.Ν.: Ποιοι συγγραφείς αποτέλεσαν κίνητρο για σας ώστε να διαμορφώσετε τόσο τον συγκεκριμένο τρόπο γραφής σας όσο και την αντίληψή σας γενικά περί κοινωνικών και λογοτεχνικών πραγμάτων...

Ν.Κ.: α. Στα ποιήματα τα φυσιολατρικού περιεχομένου έχω δεχτεί φανερές επιδράσεις από τον **Όμηρο** (τη μετάφραση της Οδύσσειας από τον Αργύρη Εφταλιώτη τη διάβατα σε ηλικία **10 ετών** κι ήταν το πρώτο μεγάλο έργο που διάβασα και μου άφησε αδρές εντυπώσεις). Ιδιαίτερα οι ομηρικές περιγραφές - παρομοιώσεις - εικόνες με γοήτευαν, ώστε κάποιοι κριτικοί είδαν και επισήμαναν τέτοια στοιχεία στην πρώτη συλλογή μου. Σε ηλικία 12 ετών διάβασα τα **Άπαντα του Κρυστάλλη**, που κι αυτά με μπόλιασαν με το φυσιολατρικό ζήλο. Τρίτη σημαντική πηγή ήταν για μένα τα δημοτικά τραγούδια που άκουγα στους γάμους, τα πανηγύρια και ειδικά **τα μοιρολόγια του χωριού** Γ' αυτό συνειδητά έγραφα την πρώτη συλλογή σε δεκαπεντασύλλαβο στίχο για να συμπέσει με τον Ομηρικό στίχο, το στίχο του δημοτικού τραγουδιού και το στίχο του Κρυστάλλη.

Η διαφορά μου με τον Κρυστάλλη και το δημοτικό τραγούδι είναι ότι ενώ αυτά τα έργα σταματούν στην περιγραφή, εγώ προχωρώ κι από τη φύση περνάω σε κάποια κοινωνικά ζητήματα στο κλείσιμο του κάθε ποιήματός μου της συλλογής αυτής.

β. Στα κοινωνικά ποιήματα δεν μπόρεσα ν' αποφύγω αν και το επιδιώξα, τις επιδράσεις από το ύφος και την προβληματική των ποιητών: Μανώλη Αναγνωστάκη, Ρίτας Μπούμπη - Παπαδά, Γιάννη Ρίτσου, Τάσου Λειβαδίτη, και κυρίως του **Νικηφόρου Βρετάκου**, το έργο του οποίου διαβάσαμε και ξαναδιαβάσαμε γιατί νομίζω πως ο Βρετάκος δεν θυσιάζει τη γλώσσα στο νόημα, στο μήνυμα, αλλά προσέχει τη λέξη, το ρυθμό και την αρμονία, τη μουσική του στίχου και φυσικά το μήνυμα. Από τους ξένους ποιητές με αιχμαλώτισε ο **Πάμπλο Νερούντα** με τα θέματά του και τον τρόπο γραφής του παρ' όλο που τον γνώρισα από μεταφράσεις.

Όλοι οι παραπάνω ποιητές με συγκίνησαν γιατί έχουν ένα κοινό χαρακτηριστικό: γράφουν απλά και κατανοητά για τον μέσο άνθρωπο και δεν πιστεύουν στο δόγμα «η τέχνη για την τέχνη» - όλοι τους έχουν σαφή κοινωνικοπολιτικό προσανατολισμό κι αυτό είναι κάτι που με βρίσκει σύμφωνο.

Από τον χώρο των χωριανών μου επίσης βρήκα σημαντικά κίνητρα στη δουλιά μου μέσω των συζητήσεων, προτροπών και παροτρύνσεων του κατεξοχισμένου λογοτέχνη **Βασίλη Μάργαρη** καθώς και των ατέλειωτων πληροφοριών λαογραφικού χαρακτήρα του ακαταπόνητου ερευνητή **Νικηφόρου Παπαθεοδώρου**.

γ. Στα λαογραφικά μου κείμενα δεν μπορώ να πω πως δέχτηκα συγκεκριμένες επιδράσεις στο ύφος και στη μέθοδο. Προσπαθώ να ελέγξω μια λογοτεχνίζουσα τάση που φέρνει μέσα μου και να γράφω σε ύφος που ταιριάζει σε λαογραφική μελέτη. Αυτή η δόρευση της λέξης με γοητεύει τόσο πολύ που μπορώ να παρυσωθώ και να θυσιάσω το νόημα και την ακρίβεια, ίσως του λόγου μου στο ύφος - δεν μετανιώνω όμως γιατί έτσι εκφράζω κι εγώ ένα μέρος του εαυτού μου.

Π.Ν.: Πώς θα χαρακτηρίζατε την μέχρι τώρα δουλιά σας; Σε τι επίπεδο (εκδοτικό ή άλλο) βρίσκεται και τι συγγραφικά σχέδια έχετε για το άμεσο μέλλον;

Ν.Κ.: Το μοναδικό βιβλίο μου - που έχει κυκλοφορήσει το 1985 είναι τα **«Τζουμμερκιώτικα λαμπυρίσματα»**, ένα έργο που είναι αφιερωμένο στις φυσικές ομορφιές της ιδιαίτερης πατρίδας μου, στον κόσμο της αλλά ως ένα βαθμό και στον κόσμο των Δυτικών Τζουμμερκών γενικότερα. Κάποιος φίλος που διάβασε το βιβλίο μου με αποκάλεσε **«Ποιητή της Στρογγύλας»** κι είναι αλήθεια πως με κολάκεψε αφού αυτό το βουνό - στην κορυφή του οποίου ανεβαίνω σχεδόν κάθε δυο-τρία χρόνια - με έχει αιχμαλωτίσει. Έχω ακόμα δημοσιεύσει πάνω από 20 ποιήματα σε διάφορα περιοδικά, γραμμένα σε ελεύθερο στίχο με κοινωνικό περιεχόμενο. Αυτά τα ποιήματα νομίζω πως δείχνουν το καταστάλαγμα του ύφους της γραφής μου. Εξακολουθώ να γρά-

φω με τον ίδιο τρόπο. Τα πενήντα μεν που έχουν δει το φως δημοσιότητας είναι περιορισμένα. Έχω ήδη σχεδόν έτοιμη για το ποταφείο μια ποιητική συλλογή που θα περιλάμβανε κάποια ποιήματα δημοσιευμένα αλλά και καινούρια για της τελευταίας μου δουλειάς. Εκείνο όμως που αποτελεί έργο ζωής μου είναι μια ιστορική λογοτεχνική μελέτη με θέμα τους **«Νομάδες των Τζουμμερκών»**. Στοιχεία για το έργο αυτό έχω αρχίσει να συγκεντρώνω από τα χρόνια των πανεπιστημίων μου σπουδών. Το έργο αυτό είναι πολύ δουλιά και δεν μπορώ να προδιορίσω πότε θα είναι έτοιμο να βγει στη δημοσιότητα.

Δυστυχώς μου λείπει ο χρόνος για εργασία όπως θα ήθελα πάνω στη λογοτεχνία και στη λαογραφία. Είμαι συγγραφέας του Σαββατοκύρκου και των διακοπών κι αυτό δεν με δίνει να συστηματοποίησω τη δουλιά μου στο βαθμό που θα έπρεπε.

Π.Μ.: Πώς νομίζετε ότι μπορεί να επιτευχθεί ο συντονισμός μεταξύ των Πραγματικών λογοτεχνικών και με ποιες μορφές θα μπορούσε να λειτουργήσει αποτελεσματικά;

Ν.Κ.: Είναι ευτυχές ότι τα Πράγματα έρχονται να παρουσιάσουν ένα όχι καταπονητικό δυναμικό ανθρώπων που σπουδάζουν με τη λογοτεχνία, τη λαογραφία και γενικότερα με τα γραμμάτια. Είναι όμως ατυχία το ότι δεν έχουν όρεξη όλοι αυτοί ένα κοινό λι έκφρασης και επικοινωνίας με τον κόσμο των Πραγμάτων και γενικότερα με το ευρύτερο κοινό. Οι καλοί μου φίλοι **Βασίλης Μάργαρης** και **Νικηφόρος Παπαθεοδώρου** μου ανακοίνωσαν κάποτε μια θαυμάσια σκέψη τους που εφορούσε την δημιουργία ενός περιοδικού με σκοπό την έκδοση μέσα από αυτό όλων των χωριανών που θα επιθυμούσαν. Κι εγώ νομίζω πως προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει να κινηθούμε όλοι, αν φιλοδοξούμε να προβάσουμε το χωριό μας να δημιουργήσουμε έναν πνευματικό πυρήνα συσπείρωσης των πραγματικών λογοτεχνών που πολλοί έχουν εμφανιστούν ένα αξιόλογο έργο. **ΤΑ «Πραγματικά Νέα»** είναι επίσης ένα σημαντικό καθήκον τη διοχέτευση της καλλιτεχνικής δυναμικότητας κάποιων ανθρώπων αλλά δυστυχώς - χωρίς να γνωρίζω τους λόγους - πολλοί χωριανοί και δυνατότεροι και υλικό έχουν εμφανίζονται μέσα από τις συλλογές τους.

Μερικές επισημάνσεις.

1. Παρακολούθησα πρόσφατα την **Λαϊκή Συνέλευση** του χωριού μας. Εκείνο που μου προκάλεσε εντύπωση ήταν η αδιαφορία των μόνιμων κατοίκων του χωριού. Είναι δυνατόν να γνωρίζουν τα προβλήματα του χωριού οι άνθρωποι που το επισκέπτονται 15-30 μέρες το χρόνο περισσότερο από αυτούς που ζουν χειμώνα - καλοκαίρι; Άκουσα επίσης ότι μερικοί δεν προσήλθαν γιατί ο πρόεδρος δεν ήταν της κομματικής αρεσκείας τους... Εφόσον επικρατούν τέτοιες συνθήκες, δεν πρόκειται να λυθούν ποτέ τα προβλήματα του χωριού μας. Στις **λαϊκές συνελεύσεις** θα πρέπει να παίρνουν μέρος όλοι οι κάτοικοι του χωριού και να παρουσιάζουν τα προβλήματά τους και να λύνονται με το διάλογο. Αναφορικά τώρα με τους επισκέπτες Πραγματιώτες νομίζω πως θα πρέπει όλοι εμείς που επισκεπτόμαστε το χωριό και θέλουμε να μην δυσκολευόμα-

στε, ν' ανοίξουμε ένα λογαριασμό στο κοινοτικό κατάστημα και να καταθέσουμε τουλάχιστον **5000 δραχμές** το χρόνο με σκοπό την εκτέλεση έργων. Δεν είναι ένα ενδιαφέρον που πιάνει τόσο;

2. Με λυπή κοιτάζω κάθε χρόνο την καταστροφή του τοπίου που βρίσκεται λίγο πριν φθάσουμε στο μοναστήρι της Αγίας Παρασκευής.

Ας προσέξει η Κοινότητα, να μη καταστραφεί άλλο μέρος αν και πολύ φοβάμαι ότι αφού το έδαφος είναι ασταθές θα πέφτει καθημερινά. Στην άκρη του τοπίου υπάρχει κολώνα του ΟΤΕ που συνεχώς γέρνει. Θα πρέπει να σταθεροποιηθεί πριν καταρρεύσει και γίνει διακοπή τηλεφώνων.

3. Στην Αγία Παρασκευή τα έλατα είναι γέρικά. Για λόγους που δεν γνωρίζω πεκρά έλατα δεν φυτρώνουν. Μήπως θα έπρεπε η εκκλησία και η Κοινότητα να κλείσει τον χώρο και να τον δενδροφυτεύσει πριν χάσουμε αυτό το ελβετικό τοπίο;

4. Στη στροφή προς το Ξενοδοχείο «Τα Τζουμμερκά» υπάρχει μια παγίδα: έχει φύγει η ασφάλτος από τον αυτοκινητόδρομο. Ο κ. Γιάννης Βάνας θα πρέπει να δείξει κάποιο ενδιαφέρον πριν καταστρέψει κάποιος το αυτοκίνητό του. Προσωπικά Γιάννη μου δεν ενδιαφέρο-

μαι γιατί δεν κατέχω τροχοφόρο...

5. Παραβρέθηκα στο γάμο του εκλεκτού φίλου **Χαρίλαου Τασκούρα**, στον ιερό Ναό της Αγίας Παρασκευής αν και μου είπε ότι ήμουν προσκεκλημένος στο φαγοπότι του Τασκούρα. Δεν θα περιγράψω το γλέντι γιατί θα στενοχωρησω όσους δεν παρευρέθηκαν. Εκείνο που θέλω να σημειώσω είναι ότι κατά τη διάρκεια της τελετής δεν ακούσαμε κάτι από την λειτουργία. Δεν υπήρχαν μικρόφωνα στο Ναό; Μήπως θα πρέπει να τοποθετηθούν;

Κώστας Βαϊράς.

Ο Νίκος Καρτζένης γεννήθηκε το 1952 στα Πράγματα και μεγάλωσε σε ένα κτηνοτροφικό ποικιλόμοιο περιβάλλον παρακολουθώντας τα κοπάδια του πατέρα του το χειμώνα στους κάμπους της Ακαρνανίας και το καλοκαίρι στα βουνά των Τζουμμερκών. Πέρασε τα γυμνασιακά του χρόνια στο «Άγναντα» και πήρε το πτυχίο της Φιλοσοφικής Σχολής Ιωαννίνων το 1975. Εργάζεται από το 1978, σαν καθηγητής, στη Μέση Εκπαίδευση. Άρχισε να γράφει από τα εφηβικά του χρόνια ποιήματα φυσιολατρικού περιεχομένου με βαθιές επιδράσεις από το έργο του Κ. Κρυστάλλη και τα οποία ποτέ δεν εκδόθηκαν. Σε ηλικία 17 ετών έγραψε ορισμένους σατυρικού περιεχομένου στίχους που αναφερόταν σε καθημερινά μικροεπιβόδια της νομαδικής ζωής των πραγματιωτών κτηνοτρόφων. Κάποιες ποιητικές «πρωτολεικές» συνθέσεις έγραψε στο φοιτητικό του χρόνο (1971-75) αλλά και στη διάρκεια της στρατιωτικής του θητείας. Άρχισε να γράφει συστηματικά για τη ζωή των νομάδων κτηνοτρόφων στα φοιτητικά του χρόνια. Το πρώτο του δημοτικό βιβλίο κυκλοφόρησε το 1985 με τίτλο «Τζουμμερκιώτικα λαμπυρίσματα». Από το 1980 γράφει και συνεργάζει με τοπικές εφημερίδες και περιοδικά των Ιωαννίνων όπως η «Ημερησία Έστια» του «Ελεύθερου Πνεύματος» και η «Φωνή του Μιχαλίστου». Ασχολείται ενεργά με τον καθημερινό συνδικαλισμό.